

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens quatuor Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine decimusquartus, de
Iuramento, & Adiuratione. Secundus, de Voto. Tertius, & charior Authori,
de statu Religioso. Quartus, de vitiis oppositis Religioni

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Qualiter obligentur professi trium, & quatuor votorum, ad paupertatem
non relaxandam. punct. 4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76572)

vicario. Ceteri autem Religiosi etiam votum obedientiae Summo Pontifici praesentant tanquam summo Religionis Praelato ex vi illius amplius obligati non possunt quam iuxta suas regulas, & constitutiones. At extra regulam omnium Religionum est obligate suos Religiosos ire, assistere: & commorari in partibus remotissimis, ubi nulla est Provincia, nec Religionis domus nullo subsidio petito, & maxime si ibi adest periculum vitae. Quocirca etiam Seraphicus Franciscus speciale, & expressum obedientiae votum emisit Pontifici Honorio, & successoribus pro se, & suis alumnis, ita ut ab ipsis cum votum obedientiae emittunt, emissum esse intelligatur, ut dixit Cordub. in *exposit. sua regula c. 1. q. 3. & D. Bonavent. c. 1.* At hoc votum ad nihil amplius obligat, quam generale votum obedientiae in ea Religionem emissum, ut expressit D. Bonaventura, quod certe non obligat ad missiones ita difficiles, & humanis subsidiis destitutas, ad quas professi Societatis obligantur ut bene notant Suarez. 4. de Relig. tract. 10. lib. 6. c. 4. n. 27. Sanchez lib. 6. sum. c. 18. n. 5. in fine, Ribadencia de *instituto Societatis c. 20. circa finem.* Religiosi vero Societatis, qui biennio expleto vota emisissent, & coadiutores spirituales formati, imò & professi trium votorum, esto obligati sint ire, & commorari in qualibet mundi parte. At scholares approbati non obligantur ire pedes nec villo petito viatico, nec cum periculo vitae: quia in constitutionibus, bullisque Pontificiis haec obligatio non continetur, ut expressè dixit Sanchez lib. 6. sum. cap. 18. n. 5. Suarez tom. 4. de Relig. tract. 10. lib. 6. cap. 4. num. 32. Coadiutores vero spirituales formati, & professi trium votorum esto obligentur ire non petito viatico, at non obligentur ex voto viaticum non petere, sed solum ex constitutione ad culpam non obligante. Nam etiam 6. *constit. cap. 2. p. 13.* quod de professis, ac coadiutoribus formatis dicatur, quod nullum viaticum petere possint, sed se liberaliter repraesentent, ut mittantur scilicet pedes, vel equites cum pecunia, vel sine illa: non inde inferetur obligari ex voto ad non petendum viaticum, sed ad summum obligari posse, quia videntur obedientiam iuxta Societatis constitutiones: at professi quatuor votorum ex voto illo speciali obligantur: cum illis à Pontifice iustum fuerit ire, viaticum non petere: quia haec obligatio in dicto voto exprimitur: sic Sanchez *dicto lib. 6. cap. 18. num. 5.* Deinde professi trium votorum, & coadiutores spirituales formati non videntur esse obligati ad missiones, in quibus periculum vitae adest: quia generale votum obedientiae, quod instat legis Ecclesiasticae de eadem relate obligat non potest cum periculo vitae obligare, sicut nec lex Ecclesiastica. At professores huius voti hoc periculum subire obligati sunt: si quidem obligantur expressè ire ad Turcas, Haereticos, Schismaticos, ubi periculum vitae frequenter adest, Sanchez *dicto cap. 18. n. 5.* Praeterea emittentes hoc obedientiae votum quasi ex officio teneantur parati esse, & dispositi ad quilibet missiones quantumcumque periculosas peragendas; at professi trium votorum, & coadiutores formati non videntur ad eas obligati, nisi ad summum in defectum professorum, ut probat Suarez. tom. 4. de Relig. tract. 10. lib. 6. cap. 4. num. 33. Ergo hoc votum obedientiae Pontifici, quod professi emittunt aliquam specialem obligationem inducit, quam non inducit votum generale obedientiae in aliis religionibus, & in Societate. Ergo hoc votum necessarium est.

4. Ex his colluicuntur vtilissimum esse; quod enim necessarium est, à fortiori est vtile, vtilitatem tamen eius satis expressit Iulius III. in dicta bulla confirmat. Primo dixit esse vtile ob deuotionem maiorem ad obedientiam sedis Apostolicae; & expediebat enim maxime, ut tota aliqua religio hanc obedientiam Summo Pontifici praesentaret tempore, quo ab eius obedientia toto haeretici, & schismatici recedebant; eiusque auctoritatem recognosceret, cum eam alij pro viribus impugnant. Secundo dixit vtile esse ob maiorem nostrae Societatis humilitatem, quam exerceat se totam obsequio Pontificis tradendo. Tertio ad perfectam vniuersi cuiusque mortificationem, & voluntatum nostrarum abnegationem; cum parati existant ad quilibet mundi partes peragendas, prout Pontifici visum fuerit. Quod vero hoc votum vtilius sit fieri Summo Pontifici, quam religionis praelatis, duplici ratione conuincitur. Prima; quia eo voto specialiter auctoritas Pontificis recognoscitur. Secunda, quia hac via professi securius se periculis exponunt, cum missi sint à Vicario Christi, quem praesumere possunt in illius praecipio impositione certiori Spiritus sancti directione duci, ut dixit Gregor. XIII. in bulla *Ascendente.* Neque obstat Pontificem singulos Societatis professos non recognoscere; sufficit quod certo sciat esse in Societate plures suae obedientiae ita dicatos, ut quocumque eos mittere velit obligati sint ire: ad cuius finem cauetur 7. *constitut. cap. 1. in fine,* ut Praepositus Generalis, cum nouus Christi Vicarius in Apostolica sede fuerit constitutus, per se vel per alium intra annum ab eius creatione, & coronatione teneatur eius sanctitati declarare professionem, ac promissionem expressam obedientiae, qua ipsi Societas peculiari voto circa missiones ad Dei gloriam se obstrinxit. Adde

plures, & praecipuos ex Societate à Pontifice recognosci posse, tum ex fama, & relatione, tum quia quolibet trecento procuratores singularum prouinciarum Romae congregantur. Manet ergo certum, & indubitatum hoc votum uocatum esse, & Ecclesiae, sedique Apostolicae, & Societati vtilissimum.

5. Restat explicare tertium quod obiciebatur, qualiter possit esse solemne? nam sic esse; non potest in dubium recitari, cum expressè definitum sit à Gregor. XIII. in bulla, quae incipit: *Ascendente,* ibi tribus illis substantialibus votis solemnitibus quartum similiter solemne addunt speciale Summo Pontifici obedientiae circa missiones praestanda. Solemnitas igitur huius voti in eo consistit, quod medio illo se tradit religiosus in dominium, & potestatem Pontificis in ordine ad missiones peragendas, ita ut in ordine ad hunc finem iam non sit sui iuris, nec religionis, sed Pontificis. Quod adeo verum est, ut si religiosus factus hoc voto vellet de se alter disponere, infirma esset eius dispositio, & peccaret non solum contra religionem, sed etiam contra iustitiam ob ius Pontifici acquisitum. Quae in voto simplici obedientiae non procederet: sic sustinet Suarez. tom. 4. de Relig. tract. 10. lib. 6. cap. 4. in fine num. 38. & 39. Praeterea eius solemnitatis consistit in eo, quod à nullo alio praeter Pontificem hoc votum irritari, vel dispensari potest, secus simplex obedientiae votum.

6. Superest dicendum, quando professus teneatur sub graui culpa obedire Summo Pontifici, vel Praeposito Generali nomine ipsius iniungenti missiones. Breuiter respondeo quod in nomine Iesu Christi, seu virtute obedientiae praecipiet. Quousque enim suam voluntatem his verbis, vel aequalentibus explicaret, non censetur velle praecipuum imponere, & grauem obligationem inducere; quia censendus est praecipuum imponere modo Societati accommodato. At in Societate 6. *p. constit. cap. vlt.* cautum est non esse censendum praecipuum, nisi sub supradictis verbis impositio fiat. Ergo quousque Pontifex sic suam voluntatem declaret, obligationem grauem non inducit. Atque ita sustinet Suarez. tom. 4. de Relig. tract. 10. lib. 6. cap. 4. n. 36.

PUNCTVM IV.

Qualiter obligentur professi trium, & quatuor votorum ad paupertatem non relaxandam.

SVMMARIVM.

- 1 Explicatur votum.
- 2 Finis quo S. Ignatius motus fuit ad statuendum huiusmodi votum, fuit ut Societas in suo primario seruate conservaretur.
- 3 Materia huius voti est nulla ratione agere, aut consentire, ut qua in constitutionibus circa paupertatem ordinata sunt immutentur.
- 4 Proponitur obiectio, & fit ei satisfactio.
- 5 Quam paupertatem vneus non immutaret? Proponitur Sanchez Sententia. Sed verior est de omni paupertate qua sub votum cadit esse hoc votum intelligendum.
- 6 Respondetur rationi contraria.
- 7 Votum hoc grauem obligationem inducit.
- 8 An aliquando cesset huius voti obligatio? Distinguitur duplex casus, & in primo affirmatur cessare.
- 9 Secundus casus est, an dicti voti obligatio cesset, cum Pontifex proprio motu relaxationem concedat qua relaxatio triplici modo contingere potest.
- 10 Si tertio modo Pontifex relaxationem concedat, cessat voti obligatio.
- 11 Si primo modo relaxationem concedat, Sanchez negat votum cessare. Sed oppositum verius est.
- 12 Si secundo modo concedat, probabili est acceptationem voto non aduersari.

1. Professi trium, & quatuor votorum in Societate statim post emissam professionem in Ecclesia coram domesticis, & externis ad facillimum accedunt ibique quinque vota simplicia emittunt, quorum meminit Gregor. XIII. in bulla *Ascendente.* Primum illorum, & in hoc puncto explicandum est de non relaxanda Societatis paupertate. Quod sub hac forma emittitur iuxta constitutionem Societ. 6. *p. cap. 2. §. 1.* Promitto nunquam me acturum quacumque ratione, vel consensurum, ut quae ordinata sunt circa paupertatem in constitutionibus Societatis immutentur, nisi quando causa iusta rerum exigentium videret paupertatem restringendam magis. Circa quod votum, & obligationem inde consergentem tria explicanda sunt primum, quod sine, & causa motus fuerit S. Ignatius ad statuentium, ut professi in Societate, & non scholares, & ad coadiutores forma hoc votum emitterent. Secundo quae sit eius materia. Tertium qualis, quando sit eius obligatio.

2. Circa primum motus est S. Ignatius. ut constat ex 6. *p. constit. cap. 2. in princ.* ad statuendum in Societate fieri huiusmodi

modi votum, vt societas in suo primario seruire conseruaretur; iudicauit namque & merito, tum dicta loco, tom. 10. *constitut.* §. 5. paupertatem murum esse religionis, & propugnaculum aduersus tela, & insidias demonis, mixus auctoritate D. Th. 2. q. 186. art. 3. D. Bonau. in *breuiliquo par. 5. cap. 6.* & tom. 1. *opusculi epistol. ad ministris provinciales.* & *opusculi de reg. nouit. cap. 14.* & in *vita Christi. cap. 21.* Dionysij Carthusiani *lib. de reformat. claustrali n. 17.* & aliorum plurium vocantium paupertatem murum, fundamentum, & propugnaculum religionis. At corruente muro ciuitas corruit, & destructo fundamento, ædificium destruitur, sublatoque propugnaculo hostibus patet aditus: ea de causa S. Ignatius vt hunc murum fundamentum, & propugnaculum in sua puritate conseruaret, statuit, vt omnes professi specialem hunc non relaxandi paupertatem astringerentur. Solis professis hanc obligationem indixit, non scholaribus approbatis, nec adiutoribus formatis; quia professi congregationi generali assisunt, ibique votum decessum habent. At paupertas relaxari non potest à religiosis societas nisi in congregatione generali, quia soli congregationi generali darum est constitutions mutare, seu innovare. Mento ergo soli professi, qui generali congregationi assisunt, hoc speciali voto obstringuntur.

3. Quoad secundum de materia huius voti: In primis constat esse distinctam à materia voti solemnium paupertatis, alijs non essent vota distincta. Materia namque prohibi a voto paupertatis, est vsus cuiusuis rei temporalis tanquam propriæ, stante lege, & constitutione prohibente sub voto prædictum vsuum. At materia voti non relaxandi paupertatem est non alterandi, nec mutandi dictam legem. Explico: in societate est lex, & constitutio pertinet ad votum paupertatis, & sub illo comprehendit, ne professi societatis proprium habeant, ne domus vlla professi habeat redditus, & possessiones. Professus ergo societas, qui proprium habet, quique redditus, possessiones domui professi applicaret, contra votum paupertatis delinqueret, sed non obide paupertatem à societate statutam relaxaret; hæc enim immutata perseruet. Verum si ipse professor procuraret, aut consentiret mutari legem, & constitutionem sub voto paupertatis adhibentem domibus professis possessiones, & redditus profectus votum non relaxandi paupertatem delinqueret; quia sublata ea lege, & constitutione paupertas relaxata est. Quapropter votum paupertatis prohibet vsuum, & factum contra legem; votum verò non relaxandi paupertatem prohibet legis mutationem. Habet ergo hæc vota materias, & obiecta distincta. Materia igitur huius voti est nulla ratione agere, aut consentire, vt quæ constitutionibus circa paupertatem ordinata sunt, immutentur. Ex his verbis constat hoc votum negatiuum esse, negat enim omnem actionem, & consensum pro paupertate in constitutionibus ordinata immutanda, ac proinde facit illi satis nihil agendo, vt manifestè colligitur ex *6. p. constit. cap. 2. §. 1. ibi*: Promittunt se ad innovationem constitutionum in his, quæ ad paupertatem pertinent nihil facturos, nisi magis restringendam iudicauerit. Quæ verba expendens S. Ignat. in *declarat.* inquit: Post emissam professionem vniquisque promittat, quod nunquam assensuerit ad immutandum quod ad paupertatem in constitutionibus pertinet, nec in conuentu totius societatis congregatae, nec per se ipsum vlla ratione curando. Prohibet ergo assensum sine consensu, siue decisionem de immutanda paupertate præsertim in conuentu totius societatis congregatae. Secundò prohibet quamlibet procuracionem, diligentiam, & positium fauorem ad dictam mutationem obtinendam. Satisfacies ergo voto, si nihil agas.

4. Dices: ergo videns professum procurantem paupertatis relaxationem, imò congregationem generalem relaxantem, neque impediens cum facile possit, non peccabit contra votum; si quidem nihil facit? Consequens autem videtur falsum, nam esto physicè nihil faciat, mortaliter, & secundum prudentem estimationem plurimum facit, maxime si prælatum est, penes quem est potestas, & obligatio subditum delinquentem corrigendi, & à delicto remouendi. Eaque de causa in *c. quanta de sent. excommunicat.* dicitur: eos delinquentibus fauere interpretamur, qui cum possint manifesto facinorosi delinquenti obuiare. Ad idemque est *regula iuris, qui tacet consentire videtur.* Fauct ergo, & consentit qui sic non impedit. Respondeo professum eo casu non impediens relaxationem, si superior est spectata obligatione sui officij fauere, & consentire (supradictæ relaxationi) ex iuris interpretatione, secus spectata obligatione voti nihil agendi, nec consentiendi paupertatis relaxationi, quia hoc votum prohibet assensum, & consensum, ex quo constitutionum mutatio oritur, non permissionem, quæ mutationi non concurret; alias vt quid professi, & non scholaribus approbatis hoc votum sciendum iniungeretur, quandoquidem omnibus commune esse potest procurantem relaxationem non impedire: Et præterea neque illa permissio & assensus constituitur, aut decisus in generali congregatione, neque est procuratio. Non igitur aduersatur voto: & ita sustinet Suar. *t. 4. de relig. tract. 10. lib. 6. c. 6. n. 9. & 10.*

5. Sed quam paupertatem votes non immutare, cum promittis nulla ratione agere, aut consentire, vt quæ in constitutionibus circa paupertatem ordinata sunt immutentur: Sancti *lib. 6. sim. cap. 18. n. 8. cense* solam paupertatem quoad redditus, & bona stabilia domorum professarum te vocare: cui sententia fauet maxime locus ille *constitut. 6. p. cap. 2. §. 1. lit. A.* vbi dictum votum declaratur his verbis: Innovari quod ad paupertatem attinet, est relaxari ad redditus, vel possessionem vilam in proprium vsuum, vel ad facultatem vel ad fabricam, vel ad aliquem alium finem præter id quod ad collegia, & domos probationum attinet admittendum. Ergo votum solum est de nõ relaxanda paupertate domorum professarum admittendo redditus, vel possessionem vilam ad proprium vsuum, vel ad facultatem, fabricam, &c. Quodque satis indicat exceptio illa collegiorum, & domorum probationis, quorum paupertas à dicto voto, & innovatione est exclusa. Est forte ea ratione solis professis hoc votum sciendum iniungitur; quia ad ipsos specialiter attinet domos professas in sua puritate conseruare, vt pote qui in illis per se residere debent. Ex hac sententia inferitur, professum, qui procuraret, vel consentiret, vt coadiutores formati dominium bonorum suorum retinerent, collegia, & domos probationis ipso facto succederent in suorum religiosorum bona, & alia similia non aduersari supradicto voto: nam hæc ad societatis paupertatem pertineant, non tamen ad paupertatem societatis professæ, de qua votum videtur intelligendum. Nihilominus verius censeo de omni paupertate societatis, quæ sub votum cadit esse hoc votum intelligendum. Quia S. Ignat. *6. p. constit. cap. 2.* antequam in particulari de paupertate domorum professarum, collegiorum, domorum probationis, scholarium, & coadiutorum sermone institueret, locutus est de paupertate in communi, quam dixit vt murum religionis firmum diligendum, & in sua puritate conseruandam esse, nec admittendas innovationes, & declarationes primo spiritui minime consentaneas. Quod vt in hac parte diligenter obseruetur inquit: Quicumque in societate professionem emisit se ad innovationem constitutionum in his, quæ ad paupertatem pertinent nihil facturos promittant. Censuit ergo de omni paupertate cadente sub votum, votum esse intelligendum, præcipue cum ad societatis conseruacionem non solum expediat, & necessarium sit domos professas in sua paupertatis puritate conseruare, sed etiam collegia, & domos probationis, scholares approbatores, & coadiutores formatos. Deinde expendo generaliter dixisse S. Ignatium promittant nihil facturos ad innovationem constitutionum in his quæ ad paupertatem pertinent. Quia vniuersalitate vsus est Greg. XIII. in *sua bulla, Ascendens*, ibi nunquam acturos, vt quæ in constitutionibus societatis ordinata sunt circa paupertatem, immutentur: sub qua formula hoc votum emittitur. At in constitutionibus non solum agitur de paupertate domorum professarum, sed etiam de paupertate collegiorum, domorum probationis, scholarium, coadiutorum formatorum: quia votum paupertatis ea omnia respicit: Ergo votum de non relaxanda paupertatis voto supradicta omnia respicere debet Atq; ita docere Suar. *t. 4. de relig. tract. 10. lib. 6. cap. 6. in fine num. 13.*

6. Neque obstat ratio contraria. Fateor ibi solum declarari paupertatem domorum professarum; eo quod est præcipua materia huius voti; sed inde non inferitur aliam sub dicto voto non esse comprehendendam. Neque est verum in illa declaratione collegiorum, & domorum probationis paupertatem à voto excludi, sed solum excludi ab incapacitate, quam habent domus professæ habendi redditus, & possessiones in communi ad proprium vsuum, &c. Neque ex eo quod professi per se in domibus professi residere debeant, sufficienter probatur eorum votum de non innovanda societatis paupertate de solis domibus professis esse intelligendum; potius enim inferendum est de totius societatis paupertate debere votum intelligi; siquidem ipsis incumbit totius societatis bono consulere, & in sua puritate, & primæ perfectione conseruare.

7. Superest, vt tertium, quod proposuimus explicemus; quæ, qualis, & quando sit huius voti obligatio? Et quidem de quantitate, seu qualitate obligationis nemini potest esse dubium, votum hoc grauem obligationem inducere; quia materia grauisima est, vt potè religionis conseruacioni maxime necessaria; ac proinde censeo non solum suffragium decisionem in congregatione pro relaxanda paupertate, sed cuiuscunque illius procuracionem peccatum mortale esse aduersus dictum votum.

8. Solum est difficultas; an aliquando esset huius voti obligatio? Pro duplici casu contingit dubium: primò, si res decursu temporis ita mutentur, vt spectatis omnibus circumstantiis appareat grauius fore Deo hanc fieri mutationem, v. g. quod domus professæ habeant aliquos redditus, & possessiones saltem ad facultatem, vel fabricam; an eo casu agere, & procurare constitutionis innovationem, aduersetur voto? Respondeo si id certò constat (quod raro contingit) euidentem esse te

non aduersari voto agendo, & procurando constitutionis innovationem: quia eo casu votum cessat: nequit enim esse maioris boni impeditiuum. Vorum enim de non innovandis pauperatis constitutionibus intelligitur, dum id societati conueniendius, & conuenientius fuerit. Verum si dubia sic conuenientia, nullo modo poteris agere, & procurare constitutionis innovationem: quia voti certa obligatio non potest cessare ob dubium superueniens. Ratione tamen huius dubij (quod praesumitur prudenter concipi) poteris tum in congregatione generali; tum Pontifici rationes proponere, quae dubium ingerunt non animo relaxandi pauperatis constitutionem, sed inuestigandi, & cognoscendi quid conuenientius sit, relaxare constitutionem, an in illa firmiter perseverare: sic Suar. *rom. 4. de relig. tract. 10. lib. 6. cap. 7. n. 12.* Sanch. *lib. 6. sum. cap. 18. num. 10.* Neque credo ad hanc propositionem faciendam necessarium esse, ut dicit Sanch. obtinere prius à Pontifice voti facti dispensationem; quia illa propositio in illo dubio rationabilis est, bono societatis conueniens, ne grauioris damni periculo exponatur, ac proinde per votum impediti non potest, eaque de causa Suar. cautè dixit securius esse si prius à Pontifice facultas petatur, ut non obstante tali voto possit vnusquisque quod sentit, vel opinatur liberè proponere.

9. Secundus casus, in quo est dubium; an dicti voti obligatio cesset, est cum Pontifex proprio motu relaxationem facit Tripliciter Pontifex relaxationem concedere potest, primò absolute, & independentè à religione, non tamen arctando religionem, ut illa concessione vratur, sed eam liberam relinquendo: sic concessit Trident. *sess. 25. c. 3. de Regularib.* omnibus religionibus (exceptis minoribus de obseruantia, & Capucinis) ut possint religionem in communi possidere. Haec enim concessio absoluta fuit, & independentè à religionum acceptatione; quia fuit per modum legis; non tamen religionis arctauit, ut ea verentur, sed liberam reliquit. Secundo concedere relaxationem potest non absolute, sed dependentè à religionum acceptatione, ut si concederet relaxationem per modum cuiusdam specialis priuilegij, quod vnus non habet, quousque priuilegiatus acceptet. Tertio concedere relaxationem potest obligando ad illius admissionem.

10. Si hoc tertio modo relaxationem Pontifex concedat; eo quod iudicet pauperatam promissam illius religionis conseruationi non expedire; manifestum est, voti obligationem cessare. Tum quia votum non potest esse contrarium praecipito. Tum quia postea praecipito variatur eius materia, & quae antea erat honesta, redditur iniqua. Sanch. *lib. 6. sum. cap. 18. n. 9.* Suar. *rom. 6. de relig. tract. 10. lib. 6. c. 6. n. 13.*

11. Si primo modo relaxationem concedat, Sanch. *lib. 6. sum. cap. 18. n. 15.* censet votum non cessare, sed ut illius obligari societatem, & illius professos concessionem non admittente; quia vident non consentire pauperatis relaxationi; at non cedendo concessioni, relaxationi consentiunt. Teneatur ergo ex voto cedere concessioni. Sed oppositum multo verius existimo cum Suar. *rom. 4. de relig. tract. 10. lib. 6. cap. 6. n. 16.* Primò; quia haec relaxatio motu Pontificis fit independentè à religione, eaque posita obligatio voti pauperatis quoad illam partem omnino cessat. Ergo cessat etiam obligatio voti de voto pauperatis in sua puritate conseruando. Secundo ex vi huius voti huius es obligatus ad nihil agendum ad relaxationem pauperatis. Ergo solum es obligatus ad negandum consensum, qui relaxationi cooperetur. Ergo non es obligatus ad negandum consensum, qui relaxationem legitime factam admittat, & assentiatur, quia eo consensu non agis ad relaxationem pauperatis, sed relaxatione facta vteris. Tertio, quia secunda congregatio decreto 28. *Cap. 21.* manifestè hanc sententiam iudicauit. Cum enim in illa propositum fuisset decretum Trident. *sess. 25. cap. 3. de Regularib.* concedentis omnibus religionibus (Minoribus & Capucinis exceptis) bona immobilia non obstantibus quibusuis constitutionibus; & ibi contrarium esset; an placeret cedere iuri cuiusque ad habenda bona immobilia in domibus professorum, quod ex decreto Concilij societati esset acquisitum? Placuit magno consensu Patribus (inquit congregatio) ut cederemus cuiusque iuri ex Concilio nobis proueniens, & iuxta nostras constitutiones, & vota, quae post professionem emittuntur, pauperatam in professis, ac ipsorum domibus retineremus, & ita cesserunt totius societatis nomine. In quo decreto expendendum est verbum *placere* quod denotat voluntatis, non necessitatis fuisse illam cessionem, consensisseque omnes illos Partes voto ad cedendum obligatos non esse; aliàs non proponeretur illis, an placeret cedere, sed absque vlla dubitatione, & dependentia ab eorum consensu cefsio proponenda esset. Sed inquire, qualiter potuit congregatio huic iuri cedere, cum hoc ius non societati tantum, sed omnibus ferè religionibus ob ipsam bonum, & in virtutis progressum concessum fuit, & insuper concessum per modum legis, & statuti ab ipsis religionibus independentis? Respondeo optimè potuisse societatem supradictae concessioni cedere; quia illa cefsio non

est societati, neque statui religioso nocua, maxime cum illud priuilegium non praecipitur, sed permittatur admitti Sanch. *lib. 6. sum. cap. 18. num. 13.* vbi *num. 14.* optimè aduertit ex sola cessione non accedente Pontificia confirmatione non reddi societatem professam incapacem, ut antea erat, habendi proprium. Dicitur quia voto praefixo pauperatis *ut dispensat. praeced.* diximus, non redditur quis inhabilis habendi proprium, sed indiget Pontificis auctoritate inhabilitatem indigentis. At supradictio Tridentino decreto sublata fuit omnibus religionibus haec inhabilitas ex propriis constitutionibus proueniens, & consequenter etiam societati professa. Ergo sola cessione, & renouatione voti pauperatis non potuit societas habilis reddi. Indiget ergo Pontificia confirmatione, & approbatione. Adde, societas cedendo supradictio Concilij priuilegio solum potuit cedere quod in sua potestate suam erat in sua potestate situm non erat legem Pontificiam alterare, & inhabilitatem sublata reuocare, sed solum non admittente proprium, tamen factum existeret. Ut ergo ad incapacitatem antiquam rediret, approbatione Pontificis indiget, quae sine dubio tunc accessit, & sepe postea facta est à pluribus Pontificibus nostrum institutum confirmantibus maxime à Greg. XIII. in Bulla *Ascendens*.

1. Maiorem nihil difficultatem ingerit secundus casus scilicet cum Pontifex per modum priuilegij relaxat pauperatam sub tacita conditione si religio iudicans sibi expedire eam relaxationem acceptauerit qualiter Pontifex Honoris cum S. Clara fe gessit relaxationem pauperatis concedens, ipsa vero concessioni cefsit, & humiliter postulat, ne permitteret ipsam, & sibi subditas à primario spiritu desistere in animum facta hac concessione teneatur societatis professi esse renouare, vel possint voto non obstante concessionem admittente? Ratio difficultatis est; quia relaxatio pauperatis pendet eo casu ex societatis acceptatione. At societatis professi vident se nihil acturos, nec assensum praestituros ad pauperatis relaxationem. Ergo vident eo casu non acceptare, cum per acceptationem pauperatis relaxetur. Nihilominus non videtur probabilitate carere adhuc eam acceptationem voto non aduersari, quia ea acceptatio non est causa relaxationis, sed est conditio, ut relaxatio proprio motu à Pontifice facta effectum obtineat. A societatis professis solum permittere videntur se non procuraturus, nec consensuros in pauperatis relaxationem; procuratore inquam, & consensu, qui illius causa sit. Ergo. Et confirmo, Societatis professi videntur in sua puritate pauperatam sub voto comprehensam conseruare, integramque, & illam votum illius retinere; quod necesse est intelligendum est; dum illa pauperas sub voto comprehenditur, & votum illius illam manet. At facta hac concessione ea pauperas, quae antea sub voto comprehendebatur, iam non comprehenditur; cum non sit obligatoria, sed voluntaria, neque votum illam manet, cum eius obligatio cesserit. Ergo votum de conseruando eo voto non obligat. Tandem quia sciens Pontifex societatem obligari voto speciali ad nihil agendum in pauperatis relaxationem; si eo voto non obstante relaxationem concedat, arbitrio societatis remissam sine dubio censetur dispensare in voto vt ipse quid necessario praerequisitum ad legitimam concessionem acceptationem. Neque enim praesumendum est Pontificem velle sine gratie acceptationem peccaminosam esse. Atque ita sustinet Suar. *rom. 4. de Relig. tract. 10. lib. 6. c. 6. n. 16. in fine*, ut ex eius ratione manifestè colligatur.

PUNCTVM V.

Qualiter professi societatis obligentur intra societatem non ambire praetationem.

SVMMARIVM.

1. Explicatur votum.
2. Proponitur materia voti.
3. An sit contra votum aliquam actionem externam exercere aptam ad obtinendam dignitatem eo animo, & intentione? Duplicem actionem distinguit Suar. de prima negat, de secunda affirmat.
4. Verius est nullum ex supradictis actionibus voto aduersari, nisi iis circumstantiis facta sit, ut prudenter ea illa colligi possit ambiciose operantis animus.
5. Respondetur arg. in contrarium adductis.
6. N. mine dignitatis, & praetationis in societate intelligitur ordinaria est delegata.
7. Transgressor huius voti poena inhabilitatis ad quancunque praetationem punitur.

1. Secundum votum, quod professi in societate emittunt, est de non ambienda praetatione vlla, vel dignitate in